

**CONCILIO||RVM QVATVOR GENE=||ralium. Niceni.
Constantinopolitani. Ephesini. et Calce=||donensis. Que
diuus Gregorius magnus tanq[uam]|| quatuor Euangelia
colit ac veneratur.||**

Merlin, Jacques

Coloniae, 1530

VD16 M 4842

Decreta Pij papæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72934)

Epistola Iginij pape ad Athenienses. Fo. XXV.

micitia atq; irreprehensibile fide ac cōuersationē ducere, necnō & peregrina negotia & iudicia prohibemus, qā indignū est, vt ab externis iudicent q̄ prouinciales & à se electos debēt habere iudices. Nos qd̄ ex omni parte carpēdo occasiones abscedimus. Nos sup̄nā memores disciplinā q̄buscūq; cadētibus, dexterā porrigimus, & à ruinā p̄cipitio q̄s possumus releuam⁹ & defensionis administrāculū totis viribus p̄bere cupimus. Certe si vel mens sit recti cōscia, vindicta dignus est q̄ alijs existit causa periculi, q̄ vero innocētē vel fratrē q̄cūq; ingenio p̄sequit, ipse in se iugulū mortis īpingit, vt ait diuinus & beatus p̄cō: Noli detrahēre, ne eradicēris, noli accusare, ne accuseris, noli iudicare, ne iudicēris, qā in quo iudicio iudicaueris, iudicabit de te. Nemo credit nos odisse q̄s; relatōe nō lā dī, dicit em̄ dñs. Omne regnū in se diuisum non stabit, & oīs scia aut regula aduersum se diuisa nō stabit. Ideoq; necesse est, vt cōcorditer salubres suscipiatis, hortās, nihil p̄ cōtentionē agētes, sed ad omne studiū deuotionis vnanimis diuinis & apostolicis cōstitutōibus pareatis. Data, XVII. Calend. Octobris Magno & Camerino cōsulibus.

Epistola Iginij pape ad Athenienses.

Papa Iginij Atheniensibus salutē. ¶ Multa mihi fiducia est apud vos fratres, & multa gloriatio pro vobis. Repletus sum cōsolatiōe, sup̄abundo gaudio in omni tribulatione nostra. Tribulor em̄ q̄ de vobis audio quod nō oportet. Cōsolor vero q̄tēs ea inter vos fieri cognouero q̄ bonos christianos decet implere. Nolite frēs iugū ducere cū infidelibus, vnde doctor gētū loquit dicēs. Quā participatio iustitiā cū iniquitatē q̄s aut cōsensu tēplo dei cū idolis; vos em̄ estis tēplū dei viui, sicut dicit dñs. Qm̄ inhabitabo in illis, & inambulabo, & ero illoꝝ deus, & ipsi erūt mihi populus. Si em̄ deus angelis peccātibus nō pepercit, sed rudēibus inferni detractos in tartarū tradidit, in iudicio cruciādos reseruari, & originali mūdo nō pepercit, sed octauū Noe iustitiā p̄conē custodiuit, diluuiū mūdo īpiorū inducēs, & ciuitates Sodomoz & Gomorrhæoz in cinerē redigēs, euerfioe dānauit, exēplū eoz q̄ impie acturi sunt ponēs, qd̄ putatis iniquis & ipsi p̄seuerātibus in neq̄tia eoz erit; Iustū vero Loth oppressum à nephādoꝝ iniuriā cōuersatōe eruit, aspectu em̄ & auditu iustus erat, habitās apud eos q̄ de die in diē animā iustā iniquis opibus cruciābāt. Nouit deus pios de tentatōe eripere, iniquos vero in diē iudicij cruciādos reseruare, magis autē eos q̄ post carnē in cōcupiscētiā immūdiā ambulāt, dñationēq; cōtēnunt audaces sibi placētes, sectas nō metuūt facere blasphemātes. Vnde alieni erroris focū à sui p̄positi tramite nō recedēt, aut apostolicā sedis iussionibus inobediētē suscipere nō possumus, quia inter fideles credētes vel sc̄tōꝝ patrū iussionibus obtēperātes p̄mittimus qā inter fideles magna debet esse discretio, & infideles. Si deus frēs iustis nō pepercit, qd̄ de nobis p̄tōribus fieri putatis? Custodite vos ab omni iniquamēto carnis & corporis, vt salui sitis in die aduētus dñi, vnū autē hic nō lateat vos, vt ait ap̄lus. Charissimi qā vnus dies apud dñm sicut mille anni, & mille anni, sicut vnus dies. Non tardat dñs promissis, sed patiēter expectat propter vos nolēs aliq̄s perire, sed oēs ad p̄nitentiā reuerti. Adueniet autē dies dñi vt fur in qua cœli magno impetu transient, elementa vero calore soluent. Cū hęc ergo oīa dissoluenda sint, quales oportet vos esse in sanctis conuersationibus & pietatibus expectātes & properātes in aduentū diei, per quē cœli ardētes soluent, & elemēta ignis calore tabescēt. Nos vero cœlos novos & terrā nouā & promissa ipsius expectamus, in q̄bus iustitia inhabitat. Deus autē oīs gratiā q̄ vocauit vos in æternā suā gloriā in Christo Iesu modicū passos ipse perficiet, cōfirmabit, & cōsolidabit, ipsi gloriā & imperiū in secula seculoz, Amē. Data, X. Calen. Martij, Magno & Camerino cōsulibus.

Incipiunt decreta Sixti pape. ut die Dominico Pascha celebretur.

Anno. 147
imperante
Sixto, vero
B

Dmnibus ecclesiis in eadem qua sumus fide & doctrina manentibus, Pius apostolicæ sedis archiepiscopus, Gratias agimus frates deo, qm̄ crescit fides vestra & abundat charitas vniuscuiusq; omnium vestrum inuicem, ita vt nos ipsi in vobis gloriemur in ecclesiis dei. Videte fratres, videte vt nemo vos seducat volēs in humilitate & religione angelorum, quæ non vidit ambulans frustra inflatus sensus carnis suæ, & nō tenens caput, ex quo totū corpus per nexus & cōiunctiōes ministratū & constructū crescit in augmentū dñi, sed induite vos sicut electi dei sancti & dilecti viscera misericordiæ, benignitatē, humilitatē, modestiā, patiētiā supportātes inuicē & donātes vobismetipsis si q̄s habet q̄relā. Et sicut Ch̄s donauit vobis, ita & vos. ¶ Cætes; nosse vos volumus q̄
E mus q̄

Decreta pij pape primi.

mus q̄ pascha dñi, die dominica annuis solennitatibus sit celebrandū. Iſtis ergo temporibus Hermes doctor fidei & ſcripturaz eſſuſit inter nos. Et licet nos idē pascha p̄dicta die celebremus, & quidā inde dubitarēt, ad corroborādas tamē animas eoz eidē Hermę angelus dñi n̄ habitu paſtoris apparuit & p̄cepit ei, vt pascha die dñico ab oib⁹ celebraret tpe ſuo, vnde & vos apoſtolica autoritate inſtruimus oēs eadē ſeruare debere, q̄ & nos eadem ſeruamus, nec debetis à capite quoquo mō diſſidere. ¶ Cauete diligēter oēs, ne quis vos decipiat p̄ aliquam aſtologiā vel philoſophiā & inanē fallaciā ſecundū traditionē hominū, ſecundum elementa mundi, & non ſecundū Chriſtū & traditionem rectā. In Chriſto enim habitat omnis plenitudo diuinitatis corporaliter vt ſitis in illo repleti, q̄ eſt caput oīs principatus & poteſtatis, q̄ ſine dubio cōtra mādāta dei agit peccat, & qui cōſenſum præſtat erranti. ¶ Hanc ſanctā ſedem apoſtolicā omniū eccleſiay caput eſſe præcepit, ipſo dicente principi apoſtoloꝝ Petro. Tu es Petrus & ſuper hāc petrā ædificabo eccleſiā meā, & portæ inferi non præualebūt aduerſus eā, & tibi dabo claues regni cœloꝝ. Et quodcūq̄ ligaueris ſuper terrā, erit ligatū & in cœlo, & quodcūq̄ erit ſolutū ſuper terrā, erit ſolutum & in cœlo. Quid em̄ prodeſt illi ſuo errore nō pollui, q̄ cōſenſum præſtat erranti? Oues em̄ paſtorē ſuū non reprehēdant, plebs vero eſm̄ nō accuſet, nec vulgus eū arguat, qm̄ non eſt diſcipulus ſup magiſtrū, neq̄ ſeruus ſupra dñm. Ep̄iſcopi aut̄ à deo ſunt iudicandi, q̄ eos ſibi oculos elegit, nā à ſubditis aut prauæ vitæ hoīb⁹ nō ſunt arguendi vel accuſandi, aut lacerandi, ipſo dño exemplū dante, qm̄ per ſeipſum, & nō per aliū vendētes ſacerdotes, & ementes eiecit de tēplo, & menſas nūmularioꝝ proprio euerſit flagello, & eiecit de tēplo, & ſicut alibi per prophetā loquit̄ dicens. Deus ſtetit in ſynagoga deoꝝ, in medio aut̄ deos diſcernit. Si q̄s vero à ſuo propoſito retrorſum exorbitauerit, & iuſſum apoſtolicę ſedis libenter tranſgreſſus fuerit, infamis efficit̄. Reprobati ergo oportet eorū redargutiones q̄ in recta fide ſuſpecti ſunt. Fides aut̄ & conuerſatio primū ſcrutanda eſt, & de nūo q̄ irreprenſibiles apparuerint ſunt recipiendi, & nō prius, q̄a bonus homo, teſtante veritatis voce, ex bono theſauro cordis ſui profert bona, malus homo ex malo theſauro cordis ſui profert mala. Ex abundātia em̄ cordis os loquit̄, ideo p̄ſona & opinio ac vita vnuiuscuſq̄ in initio rimāda eſt, q̄a boni ſemp̄ inſeſtant à malis. Boni em̄ cū malis licet mixti ſint in eccleſia, vix cōcordare inueniunt, qm̄ diſſimilis eſt eoz cogitatio, volūtas & actus. Nihil em̄ p̄deſt homini ieiunare & orare, & alia religionis bona agere, niſi mens ab iniquitate reuocet̄, & ab obtrectatiōibus lingua cohibeat, vnde ait propheta Cohibe linguā tuā à malo, & labia tua ne loquant̄ dolū, diuerſe à malo & fac bonū. Nemo enim bonū faciēs alteri verbo aut factō nocere vult, q̄to minus in ſuſpitiōē debet venire fidelis hō vt dicat aut faciat ea q̄ pati non vult. Quia oīs ſuſpitiō potius repellēda eſt q̄ approbāda vel recipiēda. ¶ Charitas enim non q̄rit q̄ ſua ſunt, ſed q̄ alioꝝ, quia vnus cauſa multoꝝ nō eſt p̄ferenda, ſectamini charitatē, & mulamini ſp̄alia. Charitas enim patiēs eſt, benigna eſt. Charitas enim nō æmulat̄, nō agit perperam nō inflat̄, nō eſt ambitioſa, nō q̄rit q̄ ſua ſunt, nō irritatur, nō cogitat malū, nō gaudet ſup iniquitate, cōgaudet aut̄ veritati, oīa ſuffert, oīa credit, oīa ſperat, oīa ſuſtinet. Charitas nunq̄ excidit. Semper rogo vos, vt deteriora reſciatis, & meliora pficiatis, quia nos nō ſpiritū mundi accepimus, ſed ſpiritū qui ex deo eſt, vt ſciamus quæ à deo donata ſunt nobis & ea ſectemini indifferenter. Data. VII. Idus Aprilis, Claro & Seuero conſulibus.

Epistoła Pij Pape Italiciſ Directa.

Pius Romanę vr̄bis archiep̄iſcopus, Italiciſ fratrib⁹ ſalutē in dño. ¶ Scitis fratres, quia dei agricultura ſumus, ideo eius adiutores eſſe debemus, ſecundū grām quā ipſe dedit nobis, ſi hoc aut̄ eſſe neglexerimus, nulli dubiū eſt q̄ damnabimur. Si vero in eius ſeruitio pro viribus laborauerimus, veriꝝ eius adiutores fuerimus, eiusq̄ volūtatē implere ſtuderimus, proſecto ab illo ditabimur, q̄a vnuiuscuſq̄ opus quale ſit (vt ait apoſtol⁹) dies dñi declarabit, & ignis probabit. Ad ſedē aut̄ apoſtolicā perlatū eſt q̄ ſunt inter vos cōtentiones, & æmulationes, & prædia diuinis vſibus tradita, quidā humanis applicāt vſibus, & domino deo cui tradita ſunt ea ſubtrahunt vt ſuis vſibus inſeruiāt. Quapropter ab oīb⁹ illius vſurpationis cōtumelia depellēda eſt, ne prædia ſibi ſecretoꝝ cœleſtiū dicata à quibſdā irruentibus vexent̄. Quod ſi quiſq̄ præſumpſerit, ſacrilegus habeatur, & ſicut ſacrilegus iudicet̄. Ipſos aut̄ qui hoc agunt, clericos & dñi ſacerdotes perſequi, eoſq̄ infamare audiuiſimus, vt malū ſuper malū addant, & deteriorēſiant, non intelligentes q̄ eccleſia dñi in ſacerdotibus conſiſtit & creſcit in templū dei. Et ſicut qui eccleſiam dei vaſtat & eius prædia & donaria expoliat & inuadit ſit ſacrilegus, ſic & ille q̄ eius ſacerdotes inſequitur ſacrilegij reus exiſtit, & ſacrilegus iudicaf. Aemulamini fratres chariſmata meliora, & nolite talia agere, nec eis cōmiſceri aut cōſentire q̄ talia agūt, quoniā nō ſolū qui talia agunt ſunt huius criminis rei, ſed qui facientibus conſen-

consentiant. Nō ergo grauius peccatū est fornicatio q̄ sacrilegiū, sed sicut maius est peccatū quod in deū cōmittit q̄ quod in hominē, sic grauius est sacrilegiū agere, q̄ fornicari, de talibus em̄ ait ap̄ls. Et vos inflati estis, & nō magis luctū habuistis vt tollat de medio vestre, q̄ hoc op̄ fecit. Ego quidē abfens corpore, præfens autē spū iā iudicauit, vt p̄fens eū q̄ sic operatus est in noīe dñi nostri Iesu Christi, cōgregatis vobis & meo spū in virtute dñi nostri Iesu Ch̄i hm̄oi tradere Satanæ in interitū carnis, vt spūs saluus sit in die dñi nostri Iesu Christi. Nō bona gloria vestra. Nescitis qa modicū fermentū totā massam corrūpit: Expurgate (inq̄t ap̄lus) vetus fermentū, vt sitis noua conspersio, sicut estis azymi. Etenim pascha nostre immolatus est Christus. Itaq; epulemur. Nō in fermēto veteri, neq; in fermento maliciæ, & nequitie, sed in azymis synceritatis & veritatis. ¶ Scripsi vobis in epistola (ait idē ipse ap̄stolus) ne cōmiscerimini fornicarijs, nō vtiq; fornicarijs huius mūdi, aut avaris, aut rapacibus, aut idolis seruentibus. Alioquin debueratis de hoc mūdo exisse. Nūc autē scripsi vobis nō cōmisceri. Si qs autē frater noiatus est fornicator, aut avarus, aut idolis seruiens, aut maledicus, aut ebriofus, aut rapax, cū hm̄oi nec cibū sumere. Quid em̄ mihi de his q̄ foris sunt iudicare? Nōne de his q̄ intus sunt vos iudicatis? Nā eos q̄ foris sunt deus iudicabit. Auferte malū ex vobis ipsis. Audet aliquis vestrū, habēs negotiū aduersus altere iudicari apud iniquos & nō apud sanctos? An nescitis quoniā sancti dei de mūdo iudicabunt? Et si in vobis iudicabit mūdos, indigni estis quidē vt de minimis iudicetis, nescitis quoniā angelos iudicabimus: Quāto magis secularia? Secularia igit iudicia si habueritis cōtemptibiles q̄ sunt in ecclesia illos cōstituete ad iudicandum. Ad verecundiā vestrā dico, sic nō est inter vos sapiens quisq; q̄ possit iudicare fratrem suū, sed frater cū fratre iudicio cōtendit, & hoc apud infideles. Iā quidē oīno delictū est in vobis q̄ iudicia habetis inter vos. Quare nō magis iniuriā accipitis? Quare non magis fraudē patimini? Sed vos iniuriā facitis & fraudatis, & hoc fratribus. An nescitis qa iniqui regnū dei nō possidebūt? Nolite errare, Neq; fornicarij, neq; idolis seruentes, neq; adulteri, neq; molles, neque masculos cōcubitores, neq; fures, neq; auari, neq; ebriofus, neq; maledici, neq; rapaces regnū dei possidebūt. Et hæc quidē fuisistis, sed abluti estis, & sanctificati estis, in noīe dñi nostri Iesu Christi, & in spū dei nri. ¶ De cætero salua in oībus apostolica autoritate quæ cūq; sunt ad religionis obseruatiā p̄tinētia locis suis & a sūe dioceseos synodis audiant. Et si qs sacerdotum vel reliq; clericorū suo ep̄o iobediēs fuerit, aut isidias ei parauerit, aut cōrumeliā, aut calūniā, & cōiunci potuerit, mox curiæ tradat. Qui autē facit iniuriā, recipiat hoc qd̄ iniqui gessit. Corrūpunt enim mores bonos colloquia mala. Euigilate iusti & nolite peccare. Data Idus Martij, Claro & Severo. IIII. CC. concess.

Incipiunt decreta Anitij pape. De ordinatione

archiepiscoporum & reliquorum episcoporum, Et de appellationibus minorum ad maiorum sedes, vel ad Romanam ecclesiam.

Anno 1064
imp. Lucio
Auro. Lō
modo

Nitius vniuersis ecclesijs per Gallie provincias cōstitutis, in dño salute. Bonorū op̄erū & spūaliū studiōrū deū autorem esse nō dubium est, q̄ bonorū hominū incitat mentes & adiuuat actiōes, quod nobis euidenter apparuit, cū inter longinqua spacia regionū vnde corda vestra fenserūt consiliū & q̄ desiderabatis responsa nō vnus, sed plurimorū epistolæ intimarunt. De ordinationibus vero episcoporū super quibus nos cōsulare voluistis, olim in sancti p̄decessoris nostri Anacleti ordinationibus quæ dā iā decreta reperimus. Scimus em̄ beatissimū Iacobū q̄ dicebat iustus, qui etiā secūdū carnē frater dñi nuncupatus est, à Petro, Iacobo & Iohanne ap̄stolis Hierosolymorum episcopū esse ordinatū, Si autē non minus q̄ à tribus ap̄stolis tātus vir fuit ordinatus ep̄s, patet profecto eos formā instituente dño tradidisse, non à minus q̄ à tribus episcopis episcopū ordinari debere. Sed crescēte numero episcoporū, nisi necessitas interuenerit, debent etiā plures augeri. i. si archieps diē obierit, & alter ordinandus archieps electus fuerit, oēs eiusdē provincie ep̄i ad sedē metropoleos cōueniant, vt ab oībus ipse ordinet. ¶ Oportet autē vt ipse q̄ illis oībus præesse debet ab oībus illis eligat & ordinet. Reliqui vero provinciales ep̄i, si necesse fuerit cæteris cōsentientibus à tribus iussu archiepiscopi consecrari possint episcopi. Sed melius est si ipse cū oībus eū qui dignus est elegerit & cuncti pariter sacrauerint pontificem. Et licet istud necessitate cogente cōcessum sit, illud tñ quod de archiepiscopi consecratione prædictū est, atq; præceptū, id est, vt omnes suffraganei eū ordinent, nullatenus immutari licet, quia q̄ illis præest, ab omnibus episcopis quibus præest debet constitui. Sin aliter præsumptū fuerit, viribus carere non dubiū est, quia irrita erit eius secus acta ordinatio, ipse autem archiepiscopus